

Náboženská výchova

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo/ náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Náboženská výchova
Ročník:	deviaty
Časová dotácia:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1h
Počet hodín v ŠkVP:	1h
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Vzdelávací obsah je rozdelený na niekoľko tematických celkov:

Zodpovednosť (3)

- Zodpovednosť
- Podobenstvo o talentoch
- Zodpovedný za vlastný život

Zodpovednosť za seba (7)

- Osobnostný rozvoj
- Potreba životných vzorov
- Imitovanie vzorov
- Ježiš je môj vzor
- Byť ako... (príklady svätých)
- Životný štýl
- Kresťanský životný štýl

Zodpovednosť za svoju vieru (7)

- Verím?
- Komu alebo čomu verím? – 1. Božie prikázanie
- Sekty a ich nebezpečenstvo
- Modlitba – Credo
- Pravdy viery
- Druhý vatikánsky koncil a jeho dokumenty
- Kresťanská zrelosť

Zodpovednosť za budovanie vzťahov (10)

- Túžba človeka po spoločenstve s inými ľuďmi
- Túžba človeka po Bohu
- Láska ako základný princíp existencie človeka
- Vlastnosti lásky (1 Kor 13, 4 – 8)
- Podoby lásky
- Priateľstvo ako jedna z podôb lásky
- Láska k Bohu ako vrchol všetkých vzťahov
- Vzťah muža a ženy
- Ideál rodiny a pseudorodina
- Medzigeneračné vzťahy

Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije (6)

- Starostlivosť o svet (Gn 2)
- Moja zodpovednosť za svet
- Kresťanská angažovanosť v Cirkvi a spoločnosti

- 31. Historické pozadie rozkolov v Cirkvi
- 32. Kresťanské denominácie
- 33. Ekumenizmus

Metódy a formy

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha prevažne v kmeňových triedach.

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

V predmete náboženská výchova sa uplatňujú nasledovné **prierezové témy**:

Osobnostný a sociálny rozvoj,
 Výchova k manželstvu a rodičovstvu,
 Environmentálna výchova,
 Mediálna výchova,
 Multikultúrna výchova,
 Ochrana života a zdravia.

Učebné zdroje

Na hodinách náboženskej výchovy sa sú odporúčané učebné a didaktické materiály pripravené učiteľmi.

Hlavné ciele učebného predmetu

Ciele predmetu náboženská výchova

- Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu.
- Vnímať osobnú hodnotu človeka.
- Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

Obsahový štandard

Zodpovednosť

zodpovednosť

- život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch),
- komplexy menejcennosti

Zodpovednosť za seba

- osobnostný rozvoj (sebaocenenie a prijatie)
- potreba životných vzorov
- korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov)
- výzva k hľadaniu a odkrývanie životného zmyslu
- Ježiš ako vzor (Ježiš ako človek, Ježiš ako Boží Syn)
ponuka kresťanských vzorov (Jn1,35-39)

Zodpovednosť za svoju vieru

- prečo veriť (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru)
- poverčivosť – nesprávna forma religiozity
- nebezpečenstvo siekt a ich aktuálna ponuka
- vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru
- reč Cirkvi – metaforická reč dogiem nová reč Cirkvi – Druhý vatikánsky koncil
kresťanská zrelosť (sviatostný život)

Zodpovednosť za budovanie vzťahov

- túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka
k človeku a človeka k Bohu)
- priateľstvo a láska vzťah muž a žena
- ideál rodiny a pseudorodina
medzigeneračné vzťahy

Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem

- ekológia a zodpovednosť (globálne problémy)
- angažovanosť kresťana v spoločnosti úloha Cirkvi v spoločnosti
- kresťanské denominácie na Slovensku
- ekumenizmus

Výkonový štandard

Zodpovednosť

Žiak vie:

- ✓ vysvetliť etymológiu pojmu „zodpovednosť“,
- ✓ dať do súvislosti podobenstvo o talentoch s pojmom zodpovednosť,
- ✓ formulovať dôvody osobnej zodpovednosti za svoj život

Zodpovednosť za seba

Žiak vie:

- ✓ konfrontovať sa s potrebou životných vzorov,
- ✓ analyzovať kriticky mediálne ponuky,
- ✓ analyzovať pozitívne a negatívne vzory a ich vplyv na svoj život,
- ✓ vnímať seba prijatie a sebaocenenie ako podmienku osobnostného rozvoja,

- ✓ oceniť ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru,
- ✓ diskutovať o súčasných kresťanských vzoroch,

Zodpovednosť za svoju vieru

Žiak vie:

- vysvetliť dôvody svojho kresťanského presvedčenia,
- vyjadriť význam religiozity človeka ako prejavu po Bohu a zmysle života,
- reprodukovať Vyznanie viery, charakterizovať sekty a ich

Zodpovednosť za budovanie vzťahov

Žiak vie

- ✓ objasniť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu,
- ✓ charakterizovať priateľskú, manželskú, rodičovskú lásku a lásku k Bohu,
- ✓ rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti,
- ✓ uznávať kresťanské manželstvo ako spoločenstvo lásky pochádzajúce od Boha,
- ✓ zdôvodniť jednoduchým spôsobom nerozlučnosť manželstva,
- ✓ vymenovať základné riziká vyplývajúce zo zneužitia a nepochopenia lásky,
- ✓ vyjadriť niekoľko základných zásad slušnej komunikácie v rodine aj mimo nej,
- ✓ vyjadriť v modelových situáciách alternatívy efektívneho riešenia rodinných konfliktov,
- ✓ obhájiť potrebu zdravej rodiny pre zrelosť človeka a pre odovzdávanie viery,

Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem

Žiak vie

- ✓ zdôvodniť dôležitosť ekologického myslenia v celospoločenskom kontexte,
- ✓ aplikovať kresťanské hodnoty na ekologické myslenie,
- ✓ zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a vo verejnom živote,
- ✓ vysvetliť historické dôvody rozdelenia kresťanov,
- ✓ akceptovať nevyhnutnosť úcty a tolerancie voči ľuďom iného vierovyznania,
- ✓ charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku,
- ✓ vysvetliť pojem ekumenizmus.

Medzipredmetové vzťahy: dejepis, informatika, biológia

Hodnotenie predmetu

Predmet sa hodnotí slovne, nakoľko náboženská výchova nie je klasifikovaná. Na vysvedčení bude záznam absolvoval/a.

Žiaci sú motivovaný pochvalou, uznaním ocenením. Pri hodnotení sa zohľadňuje: pravidelná príprava žiaka na vyučovanie, pravidelná domáca príprava, aktívna účasť žiaka na vyuč. procese, účasť na olympiádach, projektoch a referátoch.

Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno–vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebvýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností ako i vytváranie vzťahu k Bohu a budovanie praktickej viery.